

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII.

Ч. 34 (777).

СУБОТА, 20. БЕРЕЗНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 20th, 1926.

No. 34 (777).

VOL. VIII.

У ЛЬВОВІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ УКРАЇНЦЯ МИК. ФІЛІСА.

Засуджений служив при польському війську в Раві Руській і його обвинувачувало за ведення революційної пропаганди та намову жовнів до бунту.

Львів, 26. лютого. — У львівському кримінальному суді велася два дні розправа проти Українця Миколи Філіса, рядового 19. п. н., якого обжаловували за голову зраду. Акт обвинувачення закладав Філісові ведення революційної пропаганди між товаришами, намову до дерезерції, бунту, крадіжки зброї й поширювання революційної бібули. Розправу вів полк. Голдвський, обжаловував полк. др. Гехт.

Розправа буцімто виявила, що Філіс пробував з доручення Української Військової Організації створити в 19. п. н. у Раві Руській революційну організацію. Він між іншим працював в тому напрямі, щоби в полку повстали "ячейки", себто тайні гуртки, з яких кожний мав бути зложений з 25 людей. З тою метою він розвинув від-

повідну акцію між рядовиками-Українцями, яким заявив, що одну "ячейку" має вже готову, а до другої бракує йому ще 7 людей.

Робив усе при допомозі рядового Силки, який його одначе й видав. Було так, що Філіс казав йому забрати з магазину в часі нічної служби два скоростріли й віддати їх до розпорядженні Військової Організації, яка у свій час вже їх проти польського війська. Силка настрашився і дав про це знати до команди полку. Так ця справа виявилася і Філіса поставлено під військовий суд.

Свідки, що зізнавали під присягою, potwierдили майже цілості акт обвинувачення. Тому Філіса засуджено на кару смерті через розстріл. В дорожні "ласки" подано вивіщення уласкавлення.

ЛІГА НАЦІЙ ВІДЛОЖИЛА СПРАВУ ПРИНЯТТЯ НІМЕЧЧИН.

Женева, Швейцарія, 17. березня. — Ліга Націй переглянула сьогодні відложити справу прийняття Німеччини до Ліги до вересової сесії.

Перед голосуванням представник Бразилії заявив, що Бразилія обстоює при своєму догаданню, щоб її признати постійне місце в раді Ліги Націй. Коли її бажання не буде сповнене, вона буде голосувати проти прийняття Німеччини постійного місця в раді.

В виду такого становища Бразилії, французький прем'єр Бріан поставив вимогу, щоб справу прийняття Німеччини до Ліги Націй відложити до вересової сесії. Після цього сесія Ліги Націй закрита.

Таким чином теперішній збір Ліги Націй розіштовен без обсягнення того, для чого був скликаний, себто прийняття Німеччини до Ліги. Цю невдачу вважають найбільшим дипломатичним розчаруванням від часу Версальського договору.

ТРИ МІЛІОНИ ДОЛАРІВ НА ГОДСОН-БЕЙСКУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

В понеділок 15. березня зібрався знову домініантний парламент після 12-денної перерви. На тому заєданню був вже присутній прем'єр Мекензі Кінг, який зістав вибраний послом з округу Принс-Алберт, Саск.

Міністр фінансів Дж. А. Роб'ю пропонує рахунок державних видатків на саїдувальний фінансовий рік, які мають вносити \$345,771,351, себто \$5,652,672 менше як за 1925—1926 рік.

Між цими видатками є 3 міль-

іони доларів на докінчення Годсон-Бейської залізниці. За ці гроші залізниця має бути укінчена і пущена в рух.

ДОНІНГ ВИЙШОВ ПОСЛОМ ЧЕРЕЗ АКТЛЯМАШЮ.

Ріджайна, Саск., 17. березня. — Чарлс Донінг, міністр залізниць і каналів у федеральному уряді, вийшов вчора послом домініантного парламенту з Ріджайни через актлямацію.

АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ МЕКСИКА.

Шікаго, 15. березня. — Відбуваючися тут конференція закордонної політики ухвалила резолюцію, в якій заявляє, що американські претензії до Мексика є несправедливі, бо кожна країна має повне право рішити про такі справи, як посидання землі в своїх межах.

Ньюйоркська адвокатська фірма "Робінсон і Словін", яка заступає правні інтереси мексиканського уряду, видала до американського загалу успокоюючу заяву, що мексиканський уряд не порушує реалії ані права населення признаватися до віроісповідання, якого воно

собі бажало, а змагає лише до припинення агітації закордонних римо-католицьких попів, зверненої проти мексиканського уряду.

Римо-католицький єпископ мексиканського міста Вера-Крус заперечив публично вістку, що уряд не дає йому спроби виконати його обов'язки. Єпископ закликає своїх вірних, щоб залишили всякий олір супроти уряду.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

В ПЕКІНІ ВІЙСЬКО СТРІЛЯЛО НА ДЕМОНСТРУЮЧИХ СТУДЕНТІВ І 17 З НИХ УБИЛО

СТУДЕНТИ ВЛАШТУВАЛИ ДЕМОНСТРАЦІЮ, ЩОБ ЗАПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ ЗГОДИ УРЯДУ НА УЛЬТИМАТ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

Пекин, Китай, 18. березня. — Військова сторожа стріляла сьогодні на студентів, які демонстрували перед будинками міністерств, і-17 з них убило і 16 ранило.

Демонстрація була влаштована для запроტестування проти згоди уряду на ультимат великих держав, які домагалися беззвoločного приєднання вільної комунікації між Пекином і Тієн-Тсінем.

Тепер військо стереже поєшкання команданта військового відділу, який стріляв на студентів.

Прийняття китайською народною армією і військами Чан Цю-Ліна вчора догадань великих держав, з малими застереженнями, поладжує кризу із за блокади Тієн-Тсіня.

Тієн-Тсінь, 18. березня. — Півурядово оповіщено, що китайська народна армія і військо

манджурського генерала Чан Цю-Ліна прийняли догаданья великих держав, щоб були застановлені військові операції на річці Пейго коло Таку.

Корабельний рух між Таку і Тієн-Тсінь вже відкритий, шонайменше в часті, і французькі й італійські канонерки та одна американська канонерка курсують між тими містами.

АМЕРИКАНСЬКІ МІСІОНАРИ ПРОТИ УЛЬТИМАТ.

Пекин, Китай, 17. березня. — Десять американських місіонерів вислали сьогодні протест до американського міністра Мексика проти участі Злучених Держав у всякій військовій або морській акції великих держав, щоб примусити Китайців до виповнення догадань, поставлених у вівторковому ультиматі.

МАЙНЕРІ І БЕСКО ПІДПИСАЛИ КОНТРАКТ.

Сидні, Н. С., 18. березня. — Тут підписано двірничий контракт між Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен і 26. дистриктом Юнайтед Майн Воркерс оф Америка.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ЗРЕЗИГНУВАВ.

Прага, Чехословаччина, 18-го березня. — Чехословацький уряд на чолі з прем'єром Свєглом, який був при владі від жовтня 1922 року, вчора зрезигнував.

Причиною резигнації було те, що уряд не сповнив догадань державних урядовців щодо підвищення платні, а також хотів наложити додатковий податок на збіжжя.

Сподіється, що президент Масарик поручить Іванові Черному утворити новий кабінет.

ПОМЕР РОСІЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ БРУСІЛОВ.

Москва, 17. березня. — Сьогодні помер тут генерал Брусілов, бувший головнокомандуючий полудневою армією за царя Миколи ІІ. За радянської влади він служив у Червоній армії, в якій був головним інспектором кавалерії, і два роки тому назад він пішов на пенсію.

Коли вибухла революція в 1917 році, ген. Брусілов пішов проти царя і допоміг в його поваленні. Він мав одного сина в Червоній армії і одного в білій гвардії. Оба вони були убиті підчас горожанської війни.

ДРУЗИ ВИБИЛИ ФРАНЦУЗЬКИЙ ВІДДІЛ.

Бейрут, Сирія, 18. березня. — Друзи напали сьогодні на відділ французьких і сенегальських жовнів, що машерували з Карбакале до Рашиви, і більшість з них вибили. Лише пару жовнів врятувалося і вони втікли до Рашиви, де стоїть французьке військо.

Французи обчислюють свої втрати на 50 людей.

СИРІЙЦІ ПРОЖЕНУТЬ ФРАНЦУЗІВ З ДАМАСКУ.

Лондон, 18. березня. — Депеша з Єрусалиму каже, що національна рада Сирійців, які повстали проти французької влади, видала остроту до консулів, голов чужинських компаній і європейських мешканців Дамаску, щоб негайно вийшли з міста, бо вони мають намір заатакувати його і прогнати Французів.

НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ В 1926 РОЦІ.

Вашингтон, 18. березня. — Департамент торгівлі оповістив сьогодні, що населення Злучених Держав на 1926 рік вирахувано на 117,135,817 осіб. Таке обчислення є зроблене переписним бюро, яке переводить свій річний перепис 1. липня.

Після теперішнього зросту населення виходить, що в 1930 році Злучені Держави будуть мати 125 мільйонів населення.

ПРОЦЕС ПРОТИ УБИЙНИКІВ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ПОСЛА МАТТЕОТІ.

Всім наочних свідків зізнали на розправі, що напасники били Маттеоті по шілому тілі, а один з них вдарив його залізною корбою по голові.

Кієрі, Італія, 18. березня. — Тут розпочався процес проти п'ятиох убійників соціалістичного посла Маттеоті. Всім наочних свідків зізнали вчора, що чотири мужчини насильно заклакували Маттеоті до автомобіля, при чому били його по шілому тілі, а один з них вдарив його залізним предметом по голові. Всі ці свідки були покликані на розправу прокуратурію.

Автомобіль, в якому вивезено соціалістичного посла, їхав Амеріго Думіні, один з обвинувачених. Характеристи-

ним є, що всі зізнання свідків не годилися з тим, що казали обвинувачеві, особливо з залізною Думіні, який казав, що сам один вивіз Маттеоті в автомобілі.

Зізнання Думіні, що Маттеоті не був ушкоджений фізично при його викраденню, заперечив 12-літній хлопчись Ренаро Бачоті, який сказав, що бачив на власні очі, як Маттеоті покликані на розправу прокуратурію.

Другий хлопчись, на імя Ренаро Бякніні, заявив у своєму зізнанню, що соціалістичного посла вдарено по голові корбою від автомобіля.

АМЕРИКАНЦІ МАЮТЬ 57 ПРОЦ. НАФТОВОЇ ІНДУСТРІЇ В МЕКСИКУ.

Шікаговський "Дейлі Воркер", орган Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, друкує дані про те, як капіталісти різних держав, а головню американські, котролюють нафтову індустрію в Мексику.

Загальною в цю індустрію вложено \$583,159,562 капіталу. 57.46 проц. цієї суми припадає на американських капіталістів, 26.16 проц. на британських, 11.37 проц. на голландських, 3.02 проц. на мексиканських і 1.99 проц. на всіх інших (головно-

німських і французьких). Іншими словами, американські капіталісти мають в своїх руках більше як половину (57.46 проц.) всієї нафтової індустрії в Мексику, а самі мексиканці мають лише 3.02 проц. цієї індустрії в своїх руках.

Чи дивно, отже, що уряд Злучених Держав не дає мексиканським спокорю за ухваленням ним земельного закону, який обмежує їх тої зовсім заборонить чужинцям набувати земельну посілість в Мексику?

С.Р.С.Р. ВИСИЛАЄ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ ДВІ КОМІСІЇ ІНЖІНЕРІВ.

Москва, 15. березня. — Радянський уряд висилає до Злучених Держав дві комісії з інженерів для ознайомлення з американською технікою.

Одна комісія вийшла до Нью-Йорку вчора. Вона складається з професора Івана Александрова, заступника Троцького в державному електро-технічному департаменті, Б. Вігєрова з Держплану України та Івана Тогачевського, представника держ. електричного тресту.

Ці інженери побудувать короткий час в Німеччині і Франції, а після поїдуть до Америки, де остануть через чотири місяці для студіювання американських гідро-електричних станцій та інших підприємств, щоб засвоїти їх методи і застосувати в Радянському Союзі.

Друга комісія на чолі з Борисом Когенем, головою державного машинарського тресту, вийшла в четвер до Німеччини, де буде закуповувати машини.

Вона буде мати до розпорядженности частину кредиту на 300 мільйонів золотих марок, який німецькі індустріальні удріли недавно на закупку німецьких виробів для Радянського Союзу.

Ця група відає до Злучених Держав пізніше для студіювання інженерських метод і машинерії.

ЗАМОРДУВАННЯ ЖІНКИ У ВІННІПЕГУ.

У вівторок 16. березня в Вінніпегу замордовано в звірський спосіб 50-літню жінку Анну Кардно, що мешкала під ч. 57½ Гітон стріт. Її знайдено мертвою в хатині, де вона мешкала. Тіло її було дуже побите, а крім цього голова була попідрана окопом.

Як підозрілого в убійстві арештовано Дена Проськова, що жив з нею через останні 10 років. Він сам дав знати сусідам про убійство, яке казав, сталося в його присутности. На поліції він признався, що вдарив жінку, але рішучо заперечував, що убив її.

Замордована була відома як п'яничка і кілька разів була карана в поліційному суді за пиянство та непорядне поведення. Раз вона сиділа 6 місяців у провізійнонаний в'язниці. Кілька разів вона зверталася до поліції за охороною перед Проськовим, з яким жила, але кожний раз справу полдожджувано мирним способом.

Проськів, який також має около 50 років, не був ніколи караний в поліційному суді.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавничє Товариство, інкорпорованє в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЕМІГРАЦІЙНА ГОРЯЧКА В ГАЛИЧИНІ.

Навіть патриотична ослица в Галичині заговорила про еміграційну горячку, що її розпалюють на землях Західної України польські дефензивники на спільку з деякими українськими патриотами, типу Володимира Бачинського та греко-католицькими полами, тину єгомосія Жапа.

Колі "Укр. Роб. Вісти" написали підчас "відвідин" Канади Володимиром Бачинським і попом Жаном, що вони свою роботу роблять з благословення польської шляхти, то віннігське греко-католицьке рептілика накинута на "У.Р.В.", що бутьо "У.Р.В." не бажать добра українському народові, що вони є проти допущення української імїграції до Канади і т. ин.

Нїхто з греко-католицьких єзуїтїв тоді не сказав, за чї гроші пїячї ці висланики польської шляхти в Канаді, що одного з них пїяного викинено було з Форт Герї готелю. Тепер ось газети доносять, що Володимир Бачинський явно пішов на службу до польської шляхти і що його за це українські адвокати виключили зі свого крута.

Та річ не в тому, що його виключили, і не в самому Бачинському, але в тому, що тепер діється в Галичині. А в Галичині, як пише львівське "Дїло" з 23 і 24 лютого, діється таке, що польська шляхта на спїлку зі своїми українськими агентами з патриотичного табору, з рїжними "емїграційними проїдисвітїями" (так їх називає "Дїло"), взялася за всяку цїну вигнати українське селїцтво з Галичини та Волині в світ за очї, а на його потїм і кровю полїтїи землї насадити польських колонїстїв.

Про це тепер пише вже не більшовицька газета в Канаді, але націоналістичне львівське "Дїло", про це пише в "Дїлі" Ф. Ф. (Фель Федорїв), редактор "Дїла".

Прогнанїм українських селїц в Галичині в світ за очї (без рїжнїцї куди: до Канади, Аргентини, Бразилїї, Чїле, Перу, Мексики, на Кубу, чи хоч би на Радянську Україну) польська шляхта хоче здійснїти свою "земельну реформу". І от ту "реформу" помагачї її здійснюють В. Бачинський, єгомосїя Жапа, товариства ім. св. Рафала, якїсь українські імїграційнї товариства в Канаді, що за одню клопочуться також і російськими білогвардійськими емігрантами та спроваджують їх до Канади десь аж з Манїдрїпї.

Тут вже нема мови про еміграцію з Галичини з цілею поліпшення умови жїтїя і так вже до крайности збїдлимо галицькому населенню. Тут вже, як каже, "Дїло", грає ролю "не лише суспільно-економїчний характер, але і полїтїчний". Ця еміграційна пошеть в Галичині, як не найважче вироста понад нашими головами, що прибрала всі признаки суспільної катастрофи, що сьогодні є вже якїмсь стихїйним безумством, що сталося якоюсь суспільно-психїчною недугою ("Дїло" з 23 лютого), є найважчою полїтикою польської шляхти, є її найважчою земельною полїтикою.

"Бо тільки тим способом можна здійснїти (в Галичині — Р.) польський колонїзаційнї пїли. Чим менше буде голодних на землю українське селїц, тим більше буде землї для польських колонїстїв." ("Дїло" з 24 лютого.)

Цей пїли колонїзаційнї українських земель жовїрами армії Пїлудського помагачї здійснювати польський шляхти українськї "Рудольфї", агенти рїжних корабельних компанїї, що в Канаді (на заходї) позакладали навіть еміграційнї товариства. В Галичині ці еміграційнї проїдисвітї вештаютьсе село від села і дурять збїдває селїцтво молочними рїками в Канаді, Аргентині, Перу на Кубї, Бразилїї; а в Канаді їхнї українськї побратими їдуть слідом дефензивника В. Бачинського між українських фармерїв і підмавляють їх спроваджувати собі з Галичини робїтнїцїв. Підмавленим агентами фармер, який сам вже кладе зуби на полицю, бо нема що їсти і нема де заробити, підписує афїдеївїт, що "вїн спроваджує собі робїтнїка".

Наші єзуїтські "прїятелї" можуть знову закїнути нам, що ми є проти того, щоб біда селїцтво Галичини мало змогу дістатися в країну, де "декше" жїти. Ми ще попередньо писали, що біднїк, безземельнїй і малоземельнїй селїцин, наймїт не вїде з Галичини ні до Канади, ні до Аргентини чи Бразилїї, бо вїн на це не має грошей. А без грошей його не повезуть нїякі агенти. З Галичини вїздить середнє українське селїцтво, збуваючи за безцїну свою землю і майно, воно їде на поневїрвання до невідомих їоу країн, а на його господарствї осїдає Мазур. Ось послухайте, що "Дїло" каже про це:

"Зовсїм природно, що ми є проти еміграцій найздоровїшого і на наші відносини сїк-так заможного елемента (бож бідак не зможе вїхати) за океан в напїданї полуднево-американськї держави. А прїтвастивось еміграційнї не лише з огляду на невідоме завтра, не лише бажано охоронити наших земляків перед невідомими, але немовченим стражданнями (як свідчать про не страшиї гїлос розумки з Кубї), але прїтвастивось їй тому, що не є в наших інтересї примичити ці заїгнїванї назрїваючі суспільнї процеси на наші національнї територїї."

Инцими словами, "Дїло" бачить, що масовою еміграцією з Галичини середнього українського селїцтва польська шляхта хоче обезкровити прагнення Галичини за національнє вїзволєння, хоче цему прагненню вїдрубати голову. "Дїло" не може цього отверто сказати через цензурнї умови, тому воно вживає такої єзопївської мови.

Але що иншого кажуть ті, що націоналістичними вїгучками прикриваються тільки дїля своїх жодудкових задовольєнь. Вони ї в Галичині ходять тисячами хата від хати і оповїдають селїцнам про рїжні благодатї за океаном, а заразїм і купцїв на землї її находить, забравши завчасу завадаток на шифкартї; а їхнї побратими в Канаді вештаютьсе між українськими фармерами і кажуть: "підїпїшіть, вуйку, афїдеївїт ось чоловікї, що хоче прїїхати до Канади". Між тїми емігрантськими проїдисвітїями в Галичині, Канаді, Аргентині, Бразилїї чи Перу — є найтїснїшї звязок. Всїми ними руководить одна рука корабельних компанїї при всебїчній допомозї польської шляхетської влади.

Тож українськї фармерї в Канаді повиннї знати одно: колї

вони на просьбу якого-сь таки "свого рїдного" банка-агента підписувать афїдеївїти на спровадження до Канади самї не знаючи кого, то цим вони виконують колїонїзаційну полїтику польської шляхти в Галичині. Несвідомо, але виконують. Найбільше серед фармерїв в Аїберті маудрують такі агенти і фармерї підписувать їм афїдеївїти.

Колї ті українськї добродїї так пекуться долею українських селїц в Галичині, то чому вони не вирвуть з пекла на островї Кубї тих українських селїц, яких туди запроторили їх галицькї спїльнїки? Не пекуться, бо на Кубї нема земельної полїтики польської шляхти.

На иншому мїсці цього числа "У.Р.В." ми передруковуємо статтю з "Дїла" під наголомком "Еміграційнї дурїсвітїї", яку радимо кожному перечитати, а тоді всїм, хто хоче розумїти, буде зрозумїло, кому служать ці еміграційнї проїдисвітїї не тільки в Галичині, але ї в Канаді.

Робітнїк

В ЛАБЕТАХ АНГЛЮ-АМЕРИКАНСЬКОГО КАПІТАЛУ.

Тенденції англо-американського капіталу — захопити до своїх рук господарче жїття Европи вже досить висвітлювалось, скїльки справа їде про завоювання ним впливу на проїсловість деяких європейських країн. В німецькій проїсловостї участь англо-американського капіталу з того моменту, як пїля Доса набрав сили, має характер явнїца наче-б то нормального і вже не викидкає її здивування, ні прїтвастивостї. Опанування проїсловостї Румунїї, Польщі та Австрїї і так зваде "оздоровлення" фїнансїв Австрїї та Угорщини відбувається за допомогою англїйських банків, тоді, як Італїя та Франція чекать рїжнїцї порятунку від американських позїнок. Але це лише питання "подїлу працї". Так чи инїяк по всїх галузях господарного жїття спостерїгаємо гегемонїю англїйського та американського капїталу, що об'єдналися з метою експлуатувати Европу.

В таких умовах було-б несподївано, як-би англо-американський капїтал не спробував захопити найважнїшу галузь народного господарства Европи — її кредитовї та банківськї установи. За допомогою банків найкраще впливати на проїсловість, транспорт та сїльське господарство, підкорювати її своїм дїрєктивам, збїднувати чї зменшувати кредити тим чи иншим підприємствам і держати таким чином у шїквотїй покорї пануючї класї та урядї капїталїстичнїх держав.

Для того, щоб захопити банківську справу Европи, ї служить федерація банків, що її організують нїнї двї керувачї установи Америки та Англії: Федеральнї Резервонїй Банк Злучених Держав та Англїйськїй Банк. Під проводом цих двох могутїх банків провадїть нїнї тверда полїтика підпорядкування найважнїших ємісійних європейських банків англо-американському капїталу. Тї держави Центральної Европи, валюту яких стабілізували англо-американськї фїнансїстї, — Нїмечина, Австрїя та Угорщина давнїм вже підкорилися волї своїх хазяїв і їхнї ємісійнї банкі вїдїшли до складу англо-американсько-банківського тросту. Переговори про позикї і про фїнансову підїмку, що їх провадїть нїнї в Лон-

донї та Нїу-Йорку Польща і Румунїя, неминує повиннї заїкїнитися таким-же наслідком. Фїрма Лїгї Націй для фїнансїв свїтових владарїв є зручним параваном, що вїтвужує німечїн фїнансово держави в рїжнїцї англо-американської банківської полїтики.

Як повідомили лондонськї газети, італїйськїй делегат на конференцій в справї регулювання італїйського боргу Англії, граф Вольфї, мав декїлька довгих нарад з директором англїйського банку, Монтегу Норманом. Кажуть, що успішнїй дїлї Італїї наслідок переговорів, крім инших причин, пояснюється також і згодою її уряду на вступ національного банку Італїї до складу банківської федерації, що її організують Англія та Злученї Держави. Бельгїйська комунїстична прєса заявляє, що такї-ж зобовязання зїв на себе бельгїйськїй уряд підчас переговорів про борги у Вашингтонї.

Лїшається поки що поза всїм цїми комбїнаціями французькїй банк, єдина ємісійна устава Франції. Але хто знає, чи надовго вистарить у французькїй буржуазїї сил та бажаннї самостїйно боротися за підїтримання знєцїненої французької валютї, тоді як підкорення волї англо-американських фїнансїстїв могло-б дати її можливість "безболїзно" почати стабілізацію франка. Очевидно, Англія, та Америка чекать, поки французькїй парїямент визнає вої безцїлїя вїрватися з фїнансового глухого куту через небажання буржуазїї на денкї жертви, в інтересех фїнансового оздоровлення. В цей момент прїпозицію позикї, з умовою згоди на включення французького банку до складу учасникїв свїтового банківського троста, напевнє зустрїнуть у Франції прїхїлнїю.

За фїнансовим підкорєнням логїчно їде і полїтичне. Об'єднання англо-американським капїталом під своїм проводом найголовнїших ємісійних банків Европи означає початок нової епохи, епохи американської фїнансової дїклатури над Европою, що почалась з поширення впливу англо-американського капїталу на проїсловість європейських країн і завершується нїнї фїнансовим та полїтичним поневоленням цих країн.

С. Яворський.

ЕМІГРАЦІЙНІ ПРОЙДИСВІТИ.

Львівське "Дїло" з 24 лютого мїстить нїше наведєну статтю про еміграцію з Галичини. Стаття говорить сама за себе і за тєк, що допомагають польськї шляхти колонїзувати Мазурами Галичину.

Еміграційна горячка є не лише наслідком важкого і безвїглядного положєння українського селїцтва, але ї впливом еміграційної психїзи. Найрїжнороднїшї проїдисвітїї маудрують від села до села, маляють рожевими красками відносини її легкїсть доброго заробітку в екзотичних полуднево-американських країнках, записують на вїзд та стягають грубї оплати від готових до вїзду.

Ми вже зазначували, що такї проїдисвітїї гуляють по наших селєх (як от в лїському повітї) без нїяких перепон з боку

"купчу" на землю (контракт) і розумїється — збирають вже заладегїє задатки.

Пропаганда за постійним вїздом відбувається в двох напрямках: до полудневої Америки і на Схїд. Мета її ясна: заборобувати населєння еміграцією, поширити еміграційну горячку, викликати еміграційну психїзу, щоб відвернути увагу українського населєння від всїх актуальних справ, економічних і полїтичних, а в першї чергї від земельної справи. Про зарїбок (сезонову) еміграцію зовсїм глухо. Про це не говорять підорїзї агенти, не агїтують за нею, їх завданням тільки одно: викликати її в напрямї постійної, поселєної еміграції. Бо тільки тим способом можна вїдїтяжнїти перенаселєну країну, бо тільки тим способом можна здійснїти польський колїонїзаційнї пїли. Чим менше буде голодних на землю українських селїц, тим більше буде землї для польських колїонїстїв.

Колї-ж зважимо, що еміграційну психїзу викликають крім звичайних дурїсвітїїв, якї проповідають заробити на селїцькїй несвідомостї, вїслєнцї польських партїї (як "заїсїсами" на вїзд поїбувають свої партїїї фондї); колї звернемо увагу на погалоски про новї виборї і загальнїй наступ єндєків, хадеків, пїстївїцїв, брилївїцїв і непєсївїцїв на нашу національнї територїю; колї прїгнїємось польськїй еміграційнїй пропагандї і вїчївїй акції, — то між одною і другою акцією найдемо прївїдну думку: позбутися масово з огляду на надхочїтї виборї значної частини українських виборцїв, або поставити

їх у повну залежнїсть від себе. Пропагуючи еміграцію ї обїщоючи золотї гори еміграційно-партїїї проїдисвітїї бажать якимсьєбудь способом вїпхати поза границї краю на невідому лїху доле найкращїй селїцькїй елемєнт, щобї завїнїти собі виборнїй успіх, щобї утвердити дотеперїшнє можновладство на українській національнїй територїї.

Таким чином еміграційна пропаганда складається з двох частин: загальної і спеціальної. Метою першої: викликати еміграційну психїзу; метою другої: позбутися здоров'ю, сїлїдомого українського елемєнту, або використати його в свою користь. Першу частину вже вдалось здійснїти всїям проїдисвітїам і обманцям. Сьогодні еміграційна психїза є вже загальною. Еміграція є у всїх на думцї. Про неї говориться, нею живеться, тужитьсе до екзотичного равования в країнках, в яких — по словах агїтаторів — їсього вдовільї. Нїнїшня еміграційна горячка схожа на еміграційнїй гїлї тих років, колї то в Галичині маудрував відомий бразилїйськїй агент, влаючи з себе арх. Рудольфа і заїкаючи "вїрнїх Русїнїв" до свого царства.

Спеціальна "програма" має за завдання використати еміграційну горячку в двох напрямках: економічному і полїтичному, а саме 1) усунути частину нашого селїцтва з рїдної землї, щобї зменшити земельнїй голод і зробити мїсце для колїонїстїв — та 2) прїспективами корисної еміграції і допомоги в нїї прїягнїти наше селїцтво до свого партїїїого воза.

Ф. Ф.

ПАРІЗЬКА КОМУНА.

(Докїчення.)

Ось тому вїсько було люте до комунарїв і без жалю їшло їх нищити.

Через ці помилки Комуни, а також через те, що біля Парижу стояло, вїчїкуючи, нїмєцьке вїсько, революційнїй Париж був безпоряднїй, безполїтїчний і засудженнїй на загїлїє.

1. квітнїя Тїер почав обстрїлювати Париж, а 21. травнїя його було взято, хоч пролетарїї пїголовено став на його оборону. Жїнки, дітї — всі найменшї здатнї — як однї стали проти версальїїв. Та не сила їхнї була оборонити Париж.

Цїлий тїждєнь (від 22. V. до 29. V.) буржуазїя чинила розправу повстанцям. Нїхто не був помилований. Рїки кровї, гори трупїв були на вулицях Парижу. Дєлїкатнї дами-буржуйкї з дїтьми мидувалися ї страждавь робїтнїцїв, робїтнїцїв і їхнїх дітєв, вони радїли, вони мстїлись, проколювали зонтїками очї поранєних.

25.000 робїтнїцїв полягло під час крївавого тїжнїя, 3.500 померло від ран і хороб, 14.000 було заслєано на каторг, 70.000 жїнок, дітєв і старїх лишилось на вулицї, втративши допомогу батька, сина і т. и.

Ось яку крївавою цїною заплатив пролетарїят за свою спробу позбавити своїх гїоїбитєлїв і самому порякувати своїм жїттям. В жорстокїх і нещадних національних вїйнах переможеному вороговї дається пощада. Лише буржуазїя нїколи не дає пощади пролетарїятвї в тїм разї, колї вона не перемає його.

Цє довїв кїнець Парїзькїй Комуни, так само, як і розгроз революцій в Росїї 1905 року, так само, як і перемога контрреволюцій в Нїмеччинї, в Італїї, в Болгарїї і т. и, і т. и.

Довго буржуазїї историкї обливали помїями героїв-комунарїв, довго ї робїтнїки не зовсїм розумїли всього значїння Парїзькїй Комуни. Тільки Маркс, а нїжнїше Ленїн, зрозумїли величезнє значїння Комуни, як першої спробї встановити дїклатуру пролетарїятву. Правда, пролетарїят Комуни не був сучасним пролетарїятвом, пролетарїятвом великої проїсловітї продукції, вїн не мав ще своєї партїї, не мав своїх вождїв. Пролетарїят Комуни допустив багато хїб, але

уникнути їх вїн не мїг, у нього не було ще ні вїдєсових своїх спеціалїстїв, ані жадного попереднього досвїду в справї організації своєї армії, своєї держави.

Комунарї 1871 року загинули в героїчнїй боротбї, але своєго боротбою вони вторували шлях пролетарїятвї всього свїту. Маркс і Ленїн, прїдївишнїсь до досвїду Парїзькїй Комуни, внєсли ї в науку про державу і в теорїю пролетарської революційнї багато нових положєнь, що зовсїм ще були невідомї ранїше. "Комуна не вєла, — писав Маркс, — що робїтнїчїя клася не може просто захопнтї її для своєї метї". Ця думка Маркса полягає в тїм, як про це пише Ленїн, що робїтнїчїя клася повинна розбїтнї, розламати "готову державну машину", не обмежуватися тільки захопленням її, і на мїрїсе її збудувати-нову пролетарську державу переходової доби до комунїзму.

Цього не вдалось зробити борцям Парїзькїй Комуни. Але пролетарїят Союзї Радянських Соціалїстичних Рєспублїк на вїщому рївнї економічного і полїтичного розвитку під керуваннєм комунїстичної партїї тим скорїше зумів перемогти буржуазїю, зруїнувати стару державну машину ї збудувати нову, що вїн мав дєвїд Парїзькїй Комуни, вїн мав лєнїнську науку про державу ї пролетарську революцій, вїн мав лєнїнську Комунїстичну Партїю.

Сучаснїй пролетарїят Заходу не так швидко засвоєв досвїд Комуни, а протє ї вїн щодалї, то все дужче стає на шляхї отвертої боротбї з капїталом. І на Заходї з кожним роком і мїсцєм єще дужче ї дужче зростає комунїстична партїя, що-далї то все бїльшє всі трудящї переконують в прїтвастивї ї неминучїстю пролетарської революцій.

Два роки тому парїзькї робїтнїки через учасника Парїзькїй Комуни передали пролетарїятвї Москви прапор Комуни. Беручи цей дорогий подарунок, пролетарїят Москви їменем пролетарїятвї всього Союзу, обїцяючи високо тримати цей прапор, і виголосив бажаннє, щоб цей прапор знов був переданнїй пролетарїятвї Радянської Соціалїстичної Франції.

І зараз ми можемо сказати, що наближається той час, колї над могилами комунарїв з червоними парпорами, спїваючи новий "Інтернаціонал" — гїми не боротбї, а остаточної перемоги, зустрїнуться прїдєставникї переможеного пролетарїятвї всього свїту і прїдєставникї прїгнїчених тепер народїв.

Пролетарїят не забуває ї нїколи не забудє великих борцїв за комунїзм — парїзьких комунарїв.

Слава мученикам революцій!

І. Білик.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

ЯК БІЛЬШОВИКИ "РУЙНУЮТЬ" УКРАЇНУ.

Радянська влада затвердила проект будови нового залїзночного двїрця в Київї. Двїрець має бути побудований на зразок залїзничих двїрцїв в західнїй Европї та в Америцї.

В одному з похерїв буде мїститися велика гостинниця для пасажирїв. Ладування вантажів на поїзди і вїладоування буде відбуватися механїчно при допомозї машин. Двїрець обрхований на вїдправу 15 тїснїч подорожнїх денно в 44-поїздах далєких напрямїв. Загална сума коштів будови обрхована на 12,800,000 карбованцїв. До будови двїрця мають прїступити з початком сїлогорнїчного будвельного сезону.

ВЕЛИЧІЗНІ ЗАМОВЛЕННЯ.

Державнїй цукровнїй трост на Українї дав українським машино-будвельнїм заводам замовлення на машини на суму \$3,300,000 карбованцїв. Сумськї заводи дістали замовлення на 1,400,000 карбованцїв, а кїївськї на 1,600,000.

МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ І КОМУНІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

(З доповіді тов. Зинова на поширеному пленумі Комінтерну.)

На поширеному пленумі Комінтерну з обширним докладом про міжнародне положення виступив голова його т. Зиновєв. Постараємося подати в парі числах “У.Р.В.” важніші уступи з того доповіді.

Комуністичний Інтернаціонал, каже тов. Зиновєв, мусить де далі все більш робитися Інтернаціоналом не європейським, а справді всесвітнім.

Міжнародний Комінтерн зовсім не збирається стати азійським Інтернаціоналом, а намагається і стоїть на правдивому шляху до того, щоб на основі покладених Жовтєвю революцій та її вождями стати Всесвітнім Інтернаціоналом.

Є багато буржуазних політиків, які розуміють, що є два шляхи: або ми повинні спробувати завоювати весь світ, або ж буржуазія спробує атакувати 1-шу робітничу фортецю.

“Стабілізація” в розумінні соціал-угодівців.

Не встигли ми на останньому пленумі вимовити слово “стабілізація”, як уже провідники II. Інтернаціоналу, занадто радіючи, пробували поносити це означення тим, що ніби то ми зростаємо перспективі всесвітньої революції та пролетарської революції. Насправді ж ми ні на хвилину не допускали хоча-б найменшої можливості зрести цих перспектив, а зазначили тільки де-яку відносину, дуже несталу “стабілізацію” в таборі буржуазії.

Уся різниця між нами та Каутськими і Баверами не в тім, що ми заперечуємо певну “стабілізацію” революційного руху, а в тім, що соціал-демократи бачуть не тимчасову та відносну “стабілізацію” капіталізму, а де-яку нову добу “відродження” капіталізму, добу, що на їх думку може тривати цілий вік. Як що соціал-демократи на зразок Отто Бавера і не висловлюють цього в процесі наукового аналізу, то у всякому разі вони висловлюють це в практиці повсякденної політики.

Орган соціал-демократів Чехословаччини “Право Лиду” писав, що капіталізм забезпечено існуючим на добру сотню років. “Форвертс” пише, що “Львівська угода означає повне”, а на думку німецького органу “Соціал-демократ” “Арбайтер Цайтунг” майже повне існування соціалістичних заходів.

Різниця між нами та II. Інтернаціоналом є та, що ми визначили капіталізму смертельний діагноз, а соціал-демократи проносять йому відродження на цілу епоху.

Буржуазія підійшла навіть до передвоєнного рівня.

Означачучи, що то є “стабілізація”, киче треба брати на увагу, з яким періодом ми порівнюємо теперішній стан.

Проти 1913 року ні одна країна, крім Злучених Держав, не досягла передвоєнного рівня, хоч різні країни зовсім близько підійшли до нього. Заробітні плати в більшості країн менші, ніж передвоєнні. “Стабілізація” значною мірою була здійсненою коштом працюючого люду і почати через так звану американську допомогу.

Буржуазія всіх країн вживає різних методів для “стабілізації”. Німецька метода — це так звана “раціоналізація” виробництва, англійська метода в фінансовій політиці — підвищення дефіциту, а французька метода — політика інфляції, загально-ж прикмета для буржуазії цих країн — здійснення “стабілізації” коштом працюючого люду. Англійські консерватори штучно збільшують безробіття, французька метода поки що шокотить найбільшого інтересам дрібної буржуазії, американська метода — давати великі відсотки на позики та накладати величезні податки.

Отже, ми маємо право сказати, що “стабілізацію” почастіш змінив буржуазний режім. Але разом з цим він проводить і такі заходи, що вона кінцем-кінцем визначає загострення класових суперечностей і революціонування загальною стану.

Погіршення економічного стану європейських країн.

За час після розширеного пленуму в “стабілізації” англійського капіталізму, не зважаючи на незначне поліпшення стану за останні місяці, настає погіршення економічного стану, і він далі продовжується.

Нові в сучасному становищі є те, що одна з країн переможниць — Франція, переживає тяжку соціально-політичну кризу, що дедалі все більше загострюється. У Німеччині, де рік тому буржуазія вважала стан за надзвичайно гарний, вибухла надзвичайно гостра криза і виникло небудувальне безробіття. При цій слід взяти на увагу, що наслідки плану Доса, що й не почали ще виявлятися. Навіть буржуазний економіст Кейнс визнає, що кризу можна розв'язати не тільки в Німеччині, а й у Англії, тільки грунтовними політичними змінами.

Потім киче треба згадати Польщу, що перебуває під англійським, французьким та а-

мериканським впливом. Наполегливо, поді на Скоті, розвиток національно-визвольного руху — це все вимовні докази нетривалості та хиткості “стабілізації” капіталістичного світу. Німецький професор Тарнов та голова проводники Амери-

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

“Я ДУХОМ З ВАМИ!”

Звичайний собі чоловік, але думав на великого знатока.

В старім краю належав до “Січ”, був заступником радного в сільській читальні, пізніше служив при австрійській війську, а ще пізніше поїхав був до Прусу на заробітки, звідки дїстався аж до Канади.

В Канаді належав колись до У.С.Д.П. Одному українському докторові позичив був 50 доларів. За ті гроші пообідав оди раз в доктора і доктор назвав його “свідомим чоловіком”.

Але він самий має себе за дуже “великого” та “вченого”. Бувало товариші вчаться географії. Один бере книжку, другий ману, читають, показують на мапі, запінюють. Як лише почнуть про Німеччину, так зараз клопат.

— Той, що писав ту книжку, не був в Німеччині й нічого не знає. Там щільом інакше, як він пише в книжці! — каже наш “вчений”.

Товариші накричать на него і він на якийсь час замовкне. Так він кілька разів мішався до всього, про що не мав поняття і втратив в товаришів симпатію.

Різнi вісті.

Львів буде мати ката.

“Діло” доносить, що у зв'язку з неохотою польських військових кол давати військові відділи до екекції над політичними в'язнями чи звичайними злочинцями, має бути введений в Польщі уряд ката. Сеймові польські кола домагаються установа уряду ката вже з днем 1. квітня ц. р. Місце одіску ката має бути — Львів.

АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ.

У Львові при вулиці Шептицьких ч. 17 арештувала поліція українських академіків Микола Маржняка, Сидора, Стефана й Івана Яворських і Дмитра Яцукіша. Польські газети подають, що нібито при ревізії знайдено у них багато “компромітуючого матеріалу”, статут “Української збройної військової організації” та що арештованим мали взаємний зі штабом української військової організації у Берліні.

ПРАВОСЛАВНИЙ УКР. МИТРОПОЛИТ БЕРЕТЬСЯ ДО ПОЛІТИКИ.

Як повідомляє газета “За Свободу” з дня 19. ц. р., православний український митрополит в Польщі Діонізій задумує видавати газету в російській мові. Орган має бути політичний, редагуватиме один з урядовців митрополітської канцелярії. Газета почне виходити з місяця березня ц. р., друкуватиметься в синодальній друкарні і служитиме потребам найбільш православного населення

БРИТІЙСЬКІ ДОМІНІЇ ПРОТИ ЛЬКАРНО

Найважливішим успіхом закордонної політики британського імперіялізму в цім році було Лькарно. Через Лькарно Велика Британія всіпаді перше втягнути Німеччину до проти-радянського блоку, по друге — розбити континентальну гегемонію Франції, по третє створити європейський блок проти американського імперіялізму, який чимраз більше починає підносити голову.

Чемберлен, британський міністер закордонних справ, був славлений у Великій Британії за успішну Лькарську політику, як герой.

Як найспритніший агент британського імперіялізму, він дістав найвищу нагороду і відзначення. Проте минуло задовільно кілька тижнів, як вже розвивається перша тріщина в цій так штучній лькарській будівлі. З Лондону надходить незвичайно важливе донесення, що британській домінії висловлюють свою опозицію проти Лькарно.

Домініальна політика є Ахилесовою п'ятою, найчутливішим місцем в цій закордонній політиці британської імперії. Британський уряд і британський парламент ведуть закордонну політику, це правда, але всі дипломатичні кроки британської пануючої класи рівно зобов'язують населення Канади, Австралії, Ірландії і Індії. Приймаючи так воно було перед війною і рівнож підчас війни. Але в післявоєнних роках почало поволі, а останніми роками то все швидше, кристалізуватися з боку британських колоній (доміній) цілком інше становище. Вони вже більше не задовольняються тим, щоб позоставати на далі асалами британської буржуазії в її закордонній політиці. До викликання цієї нової політики причинилось декілька причин. Перша: підчас війни домініям приходилось класти на вівтар британського імперіялізму дуже великі жертви як в людях, так і в грошах. З цієї причини вони не радо дивяться на нові воєнні махінації. Друга: в усіх важливіх домініях культивувано нові великі індустрії, які незвичайно змінили хребет національної буржуазії. Ці індустрії викликали домагання за незалежними тарифами і незалежною дипломатичною політикою. Третє: могутній американський імперіялізм розвив фінансовий монopolь британського імперіялізму і стає чим-

раз більше головним джерелом кредиту для британських доміній, тимсамим стаючи для доміній магнєсом, що невинно притягає їх до себе.

Вже на початку 1925 року при першій важній кроці британської закордонної політики, при прийманні женецького протоколу, домінії відмовились від свідлання. Британський уряд бажав скликати загальну імперіяльну конференцію, але домініальні уряди відказались від запрошення через обоювання, що в наслідок конференції для них зайдуть якісь нові військові зобов'язання. Головний орган британської імперії “Таймс”, написав був тоді цілу низку статей про цю серйозну небезпеку для британської імперії. Між иншим він сказав: “Найважливішою проблемою британської повоєнної політики є питання, як притягнути до однієї імперіяльної політики шість автономних частин Великої Британії, які в своїй цілості становлять дійсну імперіяльну силу. Ми тут натикаємося на найважливішу проблему; бо це-ж потягає за собою саме існування імперії. Як що ці шість складових частин британської імперії не можуть прийти до порозуміння що до закордонної політики, то їх переміна у взаємно незалежні держави стає неминучим питанням часу. Вони не можуть розв'язати цього питання ні в який инший спосіб, як відповісти: або ми мусимо визнати потребу односторонньої (єдиної) політики, або імперія мусить розвалитися”.

Бачучи таке несхвильне відношення доміній, консервативний британський уряд хоче скликати в червні імперіяльну конференцію всіх доміній і йти на координацію цілу політику. Чи пощастить йому — покаже майбутнє.

Джон Петер.

ЧИСЛО ЧУЖИНИЦЬ У БЕРЛІНІ.

Число чужинців в Берліні в порівнянні з попередніми роками зменшилося. Тепер є там 34,480 Австрійців, 20,775 Польків, 16,398 Російців, 15,490 Чехословаків, 6,504 Малярів, 2,874 Румунів, 758 Югославів. Кількість Українців не подана, бо національність означується тепер на основі паспортів, себто на основі державної приналежності.

ЛЕНІН ПІДБАДЬОРУЄ ФЛОТУ.

(Спогад А. Платонова.)

Перша зустріч чорноморських моряків з В. І. Леніном передбачалася в перших числах травня 1917 р., коли тов. Ленін мав приїхати до Севастополю.

В газетах з'явилася замітка, що приїде тов. Ленін. Ця замітка схвильовала в Криму всіх офіцерів, всіх крамарів, здирщиків та їхніх адвокатів, себ-то тогочасних соціалістів-революціонерів і соціал-демократів меншовиків. Вони боялися, що Ленін поведе за собою всю флоту й зруйнує всі їхні грабіжницькі пляни з приводу анексії Босфору, Дарданель та Константинополю. Ес-ери й меншовики протягом цих днів революції вели за собою матрозьку армію й згубити її — це означало для них цілковиту поразку.

Для боротьби з такою небезпеккою вони мобілізували всі сили, перегулюючи на свій бік флоту. Однак, вони не могли перешкодити приїзду тов. Леніна до Севастополю і тому вони всюди галасували про зараду більшовиків батьківщині, казали, що програма їх веде до загині воль, до розкладу озброєної сили і т. ин.

4. травня ес-ери поставили цю газету замітку на обговорення Ради. Ми, більшовики, були тоді в меншості, всь маса, не виключаючи й нас, більшовицьких газет та літератури не одержували, і обслужити 40,000 моряків ми не мали змоги. Маса мало знала про більшовиків, але, не зважаючи на це, ватажкам угодовських партій довелося напружити всі сили свого голосу, переконуючи в тому, що приїзд Леніна може порушити організацію флоту й знищити волю. Рада, що складалася з дрібних власників, портвових робітників, матро-

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНКА **КАРПАТСЬКА НІЧ**

що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в вас, або ви її знаєте, то достарайтеся купити, а буде мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вартості навіть тоді, як ви перечекаєте її. Це довга повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечекаєте до кінця.

Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страчні події в старому краю. Читачи “Карпатської нічі” врівноважено багато вчисте і то в найбільш приступній формі, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з арцистичними малюнками в духу колекторів. КУПИТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛУЙТЕ! РОЗПОВІСЬДИТЬСЯ СПРЯЗЬ ШО КИЯККУ.

Виславський книжар за попереднім надісланим грошем. ЦНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КИЯККУ. Замовлення з гроши посилайте на таку адресу:

Ukrainian Labor News

Cor. Fritchard & McGregor

Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте передплату односторонньої робітничої газети “Укр. Роб. Вістей”!

ЛЕНІН В ЖОВТНЄВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

“Посилати працю відділу законодавчих заходів так, щоб всі декрети й постанови поступали в Раднарком в більш проробленому, погодженому вигляді й не вирішувалися нашивидко”.

“Вести пропаганду за те, щоб робітники ввійшли в РСІ — єдиний засіб, що сприяє нам борборти бюрократизм. Встановити міцніший зв'язок з наркоматами й користуватися в роботі з їхнього апарату. В першу чергу навчити й навчати користуватися з апаратів Наркомвнуправ і РСІ”.

“Спеціально дбати й всіляко допомагати розвитку радіо-телеграфного зв'язку”.

“З'ясувати, чому колега центрального управління видає робітникам по 8 аршин мануфактури, замість призначених 30 аршин”.

“Виписати з Америки, Німеччини й Англії літературу по теїлоризації й науковій організації праці. Вивчити це питання”.

“Домагатися, щоб групи американських робітників (Чизков, Глауду) було цілком передано завод “Амо” для організації зразкового вироблення автостайнів”.

“З'ясувати, як можна користуватися з вітряних двигунів для освітлення села”.

Я навмисно навів цей список ріжних доручень для того, щоб показати, якою різноманітною й різнобобою була бїжча робота Володимира Лїча. Треба мати на увазі, що таких доручень були сотні й тисячі.

Величезну кількість доручень та завдань, що мали значно важливіший характер, Володимир Лїч надіслав безпосередньо відповідальним товаришам.

Нарешті, я хочу навести один найцікавіший документ, що відноситься до початку 1918 року. Він характеризує надзвичайну скромність Володимира Лїча. У зв'язку зі знесенням грошей, В. І. з 1. березня 1918 року, без його дозволу, було збільшено утримання від 500 до 800 карбованців.

У відповідь на це він надіслав мені такого офіційного листа:

“Секретарєві Раднаркому М. П. Горбунову. З огляду на те, що ви не виконали моєї вимоги, себ-то не вказали мені, на яких підставах підвищили мені моє утримання з 1-го березня від 500 до 800 карбованців в місяць, і з огляду на те, що так підвищення зроблено, вам самочинно по змові з кер. справ Ради В. Д. Ронч-Бруевичом, як праме порушення декрету РНК від 23. листопаду 1917 р., оголошую вам сувору догану.

В. Ульянов (Ленін)”.

І в той-же час, кілька днів перед тим, Володимир Лїч дав мені доручення підвищити утримання по окремих наркоматах, особливо в Наркомфінвоі, т. Гуковському до 2,000 карб.

Скромність взагалі була одною з головних особливостей Володимира Лїча.

Польщі. Цікаве, якому населенню служиме газета, коли велика більшість православного населення Польщі є Українці, а ще цікавіше, який політичний напрямок приймає цей орган. Чи не краще було-би друкувати відразу по польськи? Принаймні менше праці було-б С. Грабському в читанні цього васального органу. (“Діло”)

НАУКА Й ТЕХНІКА.

ЗВАЛИЩА КАРПАГІНИ.

Минуло 2,000 літ від часу, коли Рим в особі Корнелія Сципіона доержав історичне слово Катона старшого: caeterum censeo ітн. Значить Карпагіну так, як ніякий переможець не знищив ще свого вождя. Карпагіна щедала серед залітка, прислана поповит власним і вїків. Шойно нині здобуваємо доступ до цих звалищ, завдяки славній науковій експедиції графа Пророка. Слан з найбільших центрів старинного міста, таємне місце Дідо встав, мов Фінікс, зі свого погеліща. Дослідник добуває з нього вази, відломки будівель, статуї.

Страшні обривувачення, яке кичує Рим Карпагіні, що в нїй приносили в жертву Валові та Молохові малі діти, показується правдивим. Пророк potwierджує це своїми знахідками урн, де збережені тисячі малих кісточок. Він так описує жахливу сцену кровавих жертвоувань:

Молох був великою статуєю, з людським тілом та головою вола, відлитий з міді, у сиділий позі за простягненими руками. Череву було порожнє, це була піч, де жерці вкидали жертви. Був спеціальний механізм, при допомозі якого Молох з рук вкидав живі діти у своє нутро.

Цей обряд мав бути державним засобом для вдержання суворой дисципліни! Пророк потверджує славу Карпагіні, як незрівнянних торговців. Вони були перші, що вживали мідяних грошей у світовому обігу. Найвищою метою їх життя була торгівля. Їх кораблі плавали по далеких морях. Осьування Карпагіни йде аж до передісторичної давнини, гомерівської саги. Місто було так боронене, що не можна було до нього підїйти, мало потрібні мури, з'єднані підземельними ходами. Там стоив гарнізон і 300 слонів. Ті самі слони, що переселили з Ганібалом до персидських Альпі. Римляне навчилися від Карпагінів будувати кораблі. Між старовиною, яку відкопав Пророк, найшли навіть бритву, відому вже тоді цій дивній столиці.

Не забувайте про пресовий фонд “Українських Робітничих Вістей”!

У ВІДДІЛАХ І ТОВАРИСТВАХ ТУРФДІМ

У ВІДДІЛІ ТУРФДІМ В ВІННІПЕГУ.

Збори молоді в Вінніпегу. В неділю 14. березня відбулися в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу організаційні збори української робітничої молоді...

Одоголошено ухвалено присутньою молоддю в числі 150 чоловік, щоб сформувати відділ. Приступлено до випису членів і збірників. На початку списано 185 чоловік і діти...

Щодо праці в відділі ТУРФДім, то треба сказати, що після назначення різних комітетів, а головним чином організаційного, освітнього, шкільного, місцевого і концертного, праця, поділена між зазначеними комітетами...

Засновано при відділі школу неграмотних. Школа розділена на дві класи: 1 і 2. Школа веде під впливом наставника т. П. Оршичана і т. Л. Саї...

Школа-випишана та-гартована. Школа провадилася минулого року і була припинена через зimu з різних причин, знову почалася під орудою товариства...

Домі в Медисин Гет. Сали буди переповнені українськими робітниками і робітницями, а так само прибуло багато публіки друзів національностей...

Мішаний хор під проводом т. Р. Градогового відіграв "Інтернаціонал". Публіка вислухала робітничий гимн стоїчи. Що до першої половини концерту, то не було розводитися багато, бо тутешній відділ Живочої Секції навинше від себе до журналу "Робітничий"...

Друга половина програми призначена для вшанування пам'яті Тараса Шевченка з нагоди 112 роковин народження і 65 роковин його смерті. Мішаний хор відіграв "Заповіт".

Описав сцену деклямації старших дітей. Манделлінова оркестра під керівництвом т. Н. Крауца відіграв інструментальні пісні. За кожним наступним відігравали публіка нагороджувала виконавців гучними оплесками...

Багато мені прихвально було на представленнях, але це друге з ряду, що викликає в людях "сміх крізь сльозу". Треба було-б каміної погони, щоб не зворушувалася, дивлячись на подію, змальовану в цій драмі.

Товариші і товаришкі! Широ апелюю до вас: гуртуйтеся до одної працюючої сім'ї і виставляйте такі драми між поневоленими і затемненими людьми як "97". Будуть їх до світлого життя на цій землі, на якому живемо.

Що до недавня в місцевості Соброр було немислим, те тепер доказалося на ділах. Не дуже то так давно як українські діти не мали Укр. Роб. Дім. Школи і не вмінли читати, і писати своєю рідною мовою. А тепер, за так дуже коротенький час існування УР.Дім. при Укр. Роб. Домі в Соброрі, робітники можуть гордитися, бо-як не як, а діти зводять не абі якій поступ.

Сьогодні вони виступають на сцені і грають представлення, де сподіваються задовольнити українських робітників і робітниць. Таким днем акра був для нас, соборських робітників, патинця 12. березня 1926. де старшіми Укр. Дім. Школи відіграно представлення в два дні п. н. "Діточе свято".

Присутні були задоволені, а молоді виконавці нагороджували гучними оплесками. Всі діти в голосних і мисливих ролях, як також в гуртах, деклямаціях і співах вивказали дуже добре. Бажаюсь-би частіше бачити дітей самі діточки, що чотири місяці назад бігли в відповідний час по вулиці з сьогоднішніми немаче не ті, а родичі радіють, що їх діти так гарно вивказуються в ролях, деклямаціях і співах.

У ВІДДІЛАХ РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА

Стараням організаційного комітету відбулося від 28-го лютого в с. Дромгелер Укр. Роб. Дому в Дромгелері масове віче в справі організування Відділу Робітничого Запомогового Товариства. На вічу промовляв т. І. Стефанюк. В своїй промові вказав на те, що зробила організація Р.З.Т. за так короткий час і чому українські робітники в Канаді повинні належати до Р.З.Т. Промовець вказав також на те, як мало Р.З.Т. помогло своїм членам в часі слабости або каліцтва, як також вдовам і сиротам по смерті їх батьків, членів Р.З.Т. та що за користь принесе Р.З.Т. в часі, коли збільшиться його членство в кілька разів.

Описав перелічено статут Р.З.Т. головні ті точки, в якій спосіб організувати новий відділ Р.З.Т., про членські обовязки, які привілеї мають члени Р.З.Т. підчас слабости або каліцтва, хто може стати членом Р.З.Т. і т. д. Описав вивказав коротка дискусія в справі організування Відділу Р.З.Т. в нашій місцевості. Товариші брали живий участь в дискусії. Відтак тов. промовець закликав присутніх, щоб стали членами Р.З.Т. в сід за чим почали зараз присутні вступати. Того дня вписалося в членів товариства 11 товаришів. Відтак організувати товаришів збирати і вибрати з поміж себе двох товаришів як комітет, котрий мав би діти до лікарів Соса, щоб умовити з ним в справі плати за його працю, як також про час, коли він мав би прийти на екзамінацію вписування.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Український Робітничий Дім в Шкаго устроює один з найбільших базарів, нечужани в історії українського робітництва Шкаго, Ілл. Одно лишається тепер для робітників в місті Шкаго і околиці: зібрати цей базар одиницю з історичних базарів, щоб був він одним з найбільших базарів в масових та успішних базарів. Укр. робітники і робітниця мусять взяти масову участь в цій великій справі, а головним укр. робітників міста Шкаго та з близьких околиць повинні посягати весь свій вільний час для цієї справи. Товариші повинні зайняти збираний речей, а товаришкі повинні зайняти випиваннями гарних українських речей. Коли не зробіть, то нема чого сумніватися, що базар фактично буде дуже успішний.

Український Робітничий Дім в Шкаго звертається до вас, українських робітників і робітниць! Вийміть участь в цьому великому базарі, який буде проводитися в першому травні. Базар відбувається з 7. і 9. травня (має) 1926 р. Ринч на базар можна привозити що-вечера під адресу 1532 В. Шкаго, Ілл. Відділ Управи Роб. Дому в Шкаго, Ілл.

ПРОСЬБА ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ГОРОДИНЦІ. (Повищу просьбу друкуємо на прохання т. Петра Куревича з Лев. Маїна.) "Любі Товариші! Живіть в світі і любіть собі і багача других народів. Це все освітлено чужі народи через організацію. Наш український народ хоч числєм і великий, але силою малий. Вина цього є власне бран нашому народові просити та організації. А причиною цього є те, що від віків не є наш народ паном своєї хати, лише все повернується у наїмах. Щоби цему зарадити бодій в часті, то перелазити треба мати свою хату. Тут у нас зачали на цю роботу вдатися слідки будувати свій дім - Читальню Просвіти. Тежко нам будувати самим, бо не маємо найменшої помічі від нікого. Через цілий час від неминого працюємо коло каменів і коло цегли, а був такий час, що ночами ми робили цеглу, а в день коло іншої роботи мусяли бути. В кожному разі мусять так робити, щоби роботи не заставити. Та що з того? Значки, а скінчити нема як. Головною перешкодою нам в роботі є брак гроша. В нас в цій роботі ніде його взяти, бо збіджак, котрого і так мало, спродає за безцінь, так само і худобу, а заробів у нас ніяких нема. Стини вже скінчили ми будувати до самого вершу. Тепер потрібн нам ще дерева на дах і бляхи. Дім довгий на 22 метри, широкий 9 метрів, а 7 метрів високій.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ. Бремен, Німеччина. До Укр. Роб. Дому у Вінніпегу. Дорогі Товариші! Удаюсь з просьбою ось чим писемом до Вас. Я вивалю на обі очі сльозу. Будуни без жадної опіки на чужині, знаходжуся в прикрім положенні. Моє назвище Прокіп Станішевський, народжений 1881 р. в селі Божевік, пов. Палайці, Галичина. Тепер опишу вам причину каліцтва. Перед тринадцять роками випарало мені обі очі у фабриці, я отався каліком на ціле своє життя. Тепер перебуваю на чужині, без родичів і без жадної фамілі, а до рідного краю не маю по що вертати, бо і там в теперешній час ніхто мого не буде заступитися, бо я там не наш уряд. А тут мене мають за чужинця. Шановні товариші і товаришкі! Прошу вас, не відмітьте мені бідиному каліці дні просби і допоможіть мені в моім нужденні життє, за що складаю вам наперед щирю подяку. Моя адреса: Prokip Staniszewski in Bremen Polvig Str. No. 12. 1. Etg. Germany. Повише наведені мотиви що до т. Станішевського потверджуємо, як правдиві. За Заряд Укр. Роб. Т-ва "Поступ" в Бремені А. Кухта, секретар.

Ваш допис, поемного характеру, до друку не надається. А. С. Бейфет, Саск. Ваш допис, поемного характеру, до друку не надається.

Наукова новина! Вийшов з друку одинокий робітничо-фермерський найбільший науковий в Канаді прекрасний Ілюстрований календар "НОВИЙ СВІТ" НА 1926 РІК.

Такого календаря як цей робітничий й фермерський не читали. Календаром "Нового Світа" є нове, зладжене не зі споминів славних людей і найважливіших дат в історії боротьби народних мас з ворогами поступу і волі. Містить найновіші досліді еволюційної науки; вік первісного чоловіка; походження людських рас; астрономію; закон весвітнього тяжіння; матеріалістичне розуміння історії; Іван Франко; його життя і смерть; польсько-шляхетська неволя в Польщі і на українських землях; наукові статті; розвідки, пісні і поезії та багато іншого цінного наукового матеріалу. А все це дуже гарно і цікаво ілюстровано. Календар "Новий Світ" — це лектор для робітників і робітниць та фермерських громад. Хто буде його мати і читати, той збауде собі широке знання і буде знати, що через це цілі мільони літ ділов на світ, що десь тепер і як має здобути собі краще життя і волю на землі.

Підміне царство, з 65 ілюстр. . 50ц. Нарис передісторичних людей, з 30 ілюстраціями . 40ц. Ілюстрована робітнича читавка . 35ц. Що є в біблї і Христіанство перед Христом . 30ц. Розвиток людства, з 4 ілюстр. . 25ц. Робітнича читавка часті, 1 і л. . 25ц. Жінка і соціальне питання . 10ц. 7 чл. ілюстр. "Доброї Новини" 70ц. Хто пришеде \$2.95, той дістане всі книжки і обидва календарі разом за \$3.70.

Не звольгається а писати на адресу: NOWYJ SWIT Box 1092, Montreal, Que. РОБІТНИЧА КНИГАРНЯ. Познайомтеся українських робітників, що п. ч. 446 Селкірк Еванс у Вінніпегу отворено робітничу книгарню. В цій книгарні можете дістати українські і англійські робітничі книжки, журнали і газети. Заходіть п. ч. 446 Selkirk Ave.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ! УКРАЇНСЬКІ ШКОДЕНІ ВІСТІ Одинокий часопис в Злученнх Дермавах, який в діяности заступає інтереси працюючого народу. Виходить кожного дня окрім державних свят. Обовязком кожного українського робітника є стати передплатником цього часопису. В ним ви знайдете цікаві вісті з вілого світа, як також політичну наукову статті, розвідки, дописи і т. п. Передплата на рік \$9.00. Пишіть сечас на слідууючу адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS 17 East 3rd St. New York, N. Y.

Кожний класово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету The WORKER Офіційний орган Комуністичної Парті Канади. Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашліть передплату таки ще нині! Адреса: THE WORKER, Room 301, Tyrrell Bldg. 96 King St. East. Toronto, Ont.

ПРОДАЖ шведська шала (робітня) в дуже добром положенні. Продаж за приступну ціну. Зголоситися до: Alex Czersky 907 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ПРОДАЖ 159 акрів землі в положенню 10 миль від залізної дороги й від стації Сейнт Поул. Маю чистий контракт на цю землю і продам її дуже дешево, бо лише за \$500.00 як що дістану потім або \$600.00 на виплату, тоб-то поволучу діти при закупні а другу половину (\$300.00) на три роки на виплат. Моя адреса така: P. Dowhaniuk, P. O. Box 1, Wayne, Sask.

НОВА - ЗВОРУШАЮЧА - ДРАМА!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТOK ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

в ілюстрації

В СУБОТУ, ДНЯ 20. БЕРЕЗНЯ 1926 Р. В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ нову зворушаючу драму в 4. діях і 5. відслонях А. Ряппо

ДВІ СИЛИ

В цій драмі змальовано боротьбу на Україні за часів Демініщини. Биди контрреволюціонерів за гроші царських генералів поміщиків, вбивали та вшало робітників і селян. Одна сила багатів-паразитів за старий режим, друга сила поневолених робітників і селян за волю і свободу. І ці дві сили в останнім бою на барикадах зійшлися, і сила поневолених перемагає. Драма дуже зворушаюча і зрозуміла для глядачів. Приходіть всі, щоб побачити цю нову драму.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ. Тикети набувайте завчасу: щодня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечорами і в день представлення при касі.

З НАГОДИ 55 РОКОВИН ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ УКР. АГІТПРОКОМ КОМПАРТІ КАНАДИ У ВІННІПЕГУ устроює

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21. БЕРЕЗНЯ 1926 Р. В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА БАГАТА І ГАРНА. В КОНЦЕРТІ ВІЗМУТЬ УЧАСТЬ: ХОР, МАНДОЛІНОВА ОРКЕСТРА І СОЛІСТИ; БУДУТЬ ТАКОЖ ДЕКЛЯМАЦІ І ВІДЧИТ ПРО ПАРИЗЬКУ КОМУНУ. ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ПРОХОДІТЬ НА СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ. Спільне читання на тему: "Про походження та розвиток мов" відбувається в с. УР.Д. в Вінніпегу в неділю, дня 21. березня ц. р. в 10. годині рано. Всі члени робітничих організацій, що гуртуються при ТУРФДІМ в Вінніпегу повинні цим зацікавитися і прийти на це читання на означений час. Освітній Комітет.

ДО ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ. Оцим повідомляється всіх членів ТУРФДІМ в Вінніпегу, що членські місячні збори відбуваються в неділю, дня 21. березня (марта) в год. 2.30 по полудни. На зборах будуть важні справи. Кожний член відділу обовязково повинен явитися. Заряд.

УВАГА, РОБІТНИКИ ВЕНКУВЕР! Стараням Міського Комітету Комуністичної Парті в Венкувер, відбувається в неділю, 28. березня, в год 8-їй вечером, в Роял театрі, великий КОНЦЕРТ-МІТІНГ

для вшанування пам'яті поляггих борців Паризької Комуні. Програма багата, оркестра, дітчий хор і деклямації. Промовляти буде товариш Малком Брус. Приходіть вчасно і кличте знайомих. Вступ вільний. Комітет.

ПОШУКУЮ спільника і спів-робітника до ново-зладженого так званого "секеда гена" стору. Стор в добрім положенні, бизне вде досить добре, але треба дещо більше капіталу на початки. Інтересовані зволюють зголошуватися на пишну адресу: A. Oshewski 846 Main St. Vancouver, B. C.

НА продаж 159 акрів землі в положенню 10 миль від залізної дороги й від стації Сейнт Поул. Маю чистий контракт на цю землю і продам її дуже дешево, бо лише за \$500.00 як що дістану потім або \$600.00 на виплату, тоб-то поволучу діти при закупні а другу половину (\$300.00) на три роки на виплат. Моя адреса така: P. Dowhaniuk, P. O. Box 1, Wayne, Sask.

НА ПРОДАЖ шведська шала (робітня) в дуже добром положенні. Продаж за приступну ціну. Зголоситися до: Alex Czersky 907 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ВИ ЧУЛИ? ШО? Так в Нью Йорку виходить "СМІХ І ПРАВДА" ДВОТИЖНЕВИЙ ГУМОРІСТИЧНО-САТИРИЧНИЙ ЖУРНАЛ. А КІЛЬКО КОШТУЄ НА РІК? ДВА ДОЛАРИ. ЯК ТАК, ТО Я ЗАРАЗ ВИШЛЮ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЦІЛИЙ РІК. СЛАВНО! ПОСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: THE HUMOR and TRUTH 15 E. 3-rd Street New York, N. Y.